

Advies voor richtlijnen voor het
milieu-effectrapport verlengde berging
zuiveringsslib in de Slufter

20 december 1993

558-11

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport over verlengde berging
zuiveringsslib in de Slufter / [Commissie voor de milieu-effectrapportage].

- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-601-8

Trefw.: milieu-effectrapportage; Maasvlakte / zuiveringsslib
; opslag ; Maasvlakte.

commissie voor de milieueffectrapportage

aan het college van Gedeputeerde Staten
van de provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP 'S-GRAVENHAGE

uw kenmerk
62586

uw brief
d.d. 13 oktober 1993

ons kenmerk
U953-93/Te/cr/558-12

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het m.e.r.
verlengde berging zuiveringsslib in de
Slufter

doorkiesnr.
030 - 347637

Utrecht,
20 december 1993

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de verlengde berging van zuiveringsslib in de Slufter. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

ir. K.H. Veldhuis,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
verlengde berging zuiveringsslib in de Slufter

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
verlengde berging zuiveringsslib in de Slufter

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieu-effectrapport
over verlengde berging zuiveringsslib in de Slufter,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid Holland door de Commissie
voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

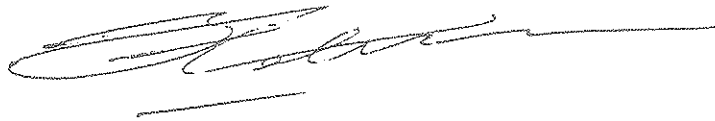
de werkgroep m.e.r. verlengde berging zuiveringsslib in de Slufter

de secretaris

drs. V.C.F. Tersteeg

de voorzitter

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 20 december 1993

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING.....	1
1. INLEIDING.....	3
2. PROBLEEMSTELLING, BELEID, BESLUITEN EN DOEL.....	4
3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.....	4
4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.....	6
5. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN.....	8
6. LEEMTEN IN KENNIS, EVALUATIE ACHTERAF.....	8
7. SAMENVATTING VAN HET MER.....	9
8. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER.....	9

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Tekst van de bekendmaking van de start van de procedure.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

SAMENVATTING

DRSH Zuiveringsslib N.V. heeft het voornemen om de berging van communaal zuiveringsslib in de Slufter te zamen met baggerspecie voort te zetten tot het moment dat de volledige verwerkingscapaciteit van slibverbranding beschikbaar is. Afhankelijk van het gereedkomen van de verwerkingscapaciteit kan het betekenen dat de onderwaterfase moet worden verlengd en dat er ook zuiveringsslib moet worden geborgen in de bovenwaterfase. Ter onderbouwing van de besluitvorming over de vergunningen wordt de procedure van de milieu-effectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

Probleemstelling, beleid, besluiten en doel

In het MER dient deze probleemstelling en doel van de voorgenomen activiteit in het kort te worden toegelicht. Inzicht dient te worden gegeven in de prognoses van aanbod van het zuiveringsslib.

Tevens dient vermeld te worden voor welke besluiten het MER wordt opgesteld, ook dient te worden aangegeven hoe de besluitvorming gaat verlopen als de verwerkingscapaciteit elders in de provincie gereed is.

Voorgenomen activiteit en alternatieven

In het MER dient de voorgenomen activiteit, voor zover nog niet in voorgaande milieu-effectrapportages is gebeurd, te worden beschreven. Vooral de effecten van het voornemen en varianten hierop in een tweetal scenario's: berging van zuiveringsslib in de verlengde onderwaterfase en berging in de eventuele bovenwaterfase dienen te worden beschreven. Tevens dient een referentiesituatie of nulalternatief en het meest milieuvriendelijk alternatief te worden ontwikkeld.

Bestaande milieutoestand en de gevolgen voor het milieu

De bestaande toestand van het milieu dient te worden beschreven voor zover van belang voor de voorspelling van en de milieugevolgen.

Zowel de positieve als negatieve milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en alternatieven dienen te worden beschreven. Daarbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen tijdelijke en permanente effecten.

Met name de volgende effecten moeten worden beschreven, waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan de bovenwaterfase;

- consolidatie;
- grondwater/poriënwater/retourwater;
- geurhinder;
- geluidhinder;
- woon- en leefmilieu, gezondheid;
- flora en fauna.

Vergelijking van alternatieven

De alternatieven en varianten dienen qua milieu-effecten te worden vergeleken met de autonome ontwikkeling van het milieu.

Leemten in kennis en evaluatie achteraf

In het MER dient te worden aangegeven welke relevante informatie niet beschikbaar is. De leemten kunnen mede worden betrokken bij een door bevoegd gezag op te stellen evaluatieprogramma van de daadwerkelijk optredende milieugevolgen.

Samenvatting van het MER

Het MER dient zelfstandig leesbaar te zijn. In de samenvatting wordt de kern van de belangrijkste delen van het MER weergegeven.

Vorm en presentatie van het MER

De milieugevolgen van de voorgenomen activiteit, varianten en de alternatieven zullen overzichtelijk gepresenteerd moeten worden. Het is wenselijk de inhoud van het MER te beperken tot informatie die relevant is voor de te nemen besluiten. Achtergrondgegevens kunnen in bijlagen worden opgenomen. Afwijking van de richtlijnen dient te worden gemotiveerd.

1. INLEIDING

DRSH Zuiveringsslib N.V.¹ heeft het voornemen om de berging van communaal zuiveringsslib in de Slufter te zamen met baggerspecie voort te zetten tot het moment dat de volledige verwerkingscapaciteit van slibverbranding beschikbaar is. Afhankelijk van het gereedkomen van de verwerkingscapaciteit kan het betekenen dat de onderwaterfase, die eindigt op 3 september 1995 of zoveel eerder als met sliboppervlak het niveau van N.A.P. -1,5 m bereikt, moet worden verlengd en dat er ook zuiveringsslib moet worden geborgen in de bovenwaterfase. Dit advies voor richtlijnen heeft betrekking op het verlengd bergen van zuiveringsslib in de Slufter. Het op te stellen MER zal hierdoor een aanvulling zijn op de reeds bestaande en getoetste Milieu-effectrapporten over de berging van baggerspecie en over de berging van zuiveringsslib.

Ter onderbouwing van de besluitvorming over de vergunningen wordt de procedure van de milieu-effectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Het gaat om de verlenging van de huidige vergunning ex Wet Milieubeheer (WM) die in 1995 afloopt en een wijziging van de vergunning in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo).

Met de openbare bekendmaking op 17 oktober 1993 (bijlage 2) is de m.e.r.-procedure officieel van start gegaan. De initiatiefnemers zijn de Gemeente Rotterdam en Rijkswaterstaat, Directie Zuid-Holland. Voor de wijziging van de Wvo-vergunning is de Minister van Verkeer en Waterstaat bevoegd gezag. Voor de vergunningverlening in het kader van de WM is het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland bevoegd gezag, tevens is zij belast met coördinatie van de m.e.r.-procedure.

Per brief van 13 oktober 1993 heeft het college van gedeputeerde staten de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport (MER).

Het hierbij uitgebrachte richtlijnenadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep vertegenwoordigt de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies aangeduid als 'de Commissie'.

Het doel van dit advies van de Commissie is een kader te scheppen voor het evenwichtig beoordelen van de milieu-aspecten van de voorgenomen voortzetting van het storten van zuiveringsslib in de Slufter.

Bij de opstelling van het advies heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen reacties mede in beschouwing genomen.

Een lijst van deze reacties is opgenomen in bijlage 4.

---

1 DRSH Zuiveringsslib N.V. is in 1990 opgericht door vier Zuid-Hollandse waterkwaliteitsbeheerders, de Hoogheemraadschappen van Delfland, Rijnland en Schieland en het Zuiveringschap Hollandse Eilanden en Waarden. Deze waterkwaliteitsbeheerders zijn de aandeelhouders en exploiteren afvalwaterzuiveringsinrichtingen voor afvalwater.

2. PROBLEEMSTELLING, BELEID, BESLUITEN EN DOEL

De reden van de voorgenomen activiteit wordt in de startnotitie gemotiveerd. Het voortzetten van het storten van zuiveringsslib in de Slufter wordt als een tijdelijke oplossing gezien, totdat voldoende verwerkingscapaciteit is gerealiseerd. In het MER dient deze probleemstelling en het doel van de voorgenomen activiteit in het kort te worden toegelicht. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de gegevens van het MER Berging zuiveringsslib in de Slufter en het aanvullend onderzoek²⁾ en het nu in voorbereiding zijnde MER Uitbreiding verwerkingscapaciteit zuiveringsslib in Zuid-Holland.

Het MER moet een overzicht bevatten van de te verwachten hoeveelheden en soorten (communaal-, industrieel-, defosfatiserings-) slib in de komende 10 jaar, per jaar; minimum en een maximumprognose, in nat volume en in tonnen droge stof per jaar. Het MER dient daarbij inzicht te verschaffen in de mate van onzekerheid van de schattingen.

In aansluiting op het Provinciaal plan voor de verwijdering van zuiveringsslib c.a. 1990-1995 dienen beoordelingscriteria te worden gegeven, waaraan de alternatieven en varianten kunnen worden getoetst.

In de startnotitie is aangegeven ten behoeve van welke besluiten het MER wordt opgesteld. Ook is reeds de te volgen besluitvormingsprocedure aangegeven inclusief de tijdsplanning ervan. In het MER is het van belang om te vermelden hoe de besluitvorming (onder welke voorwaarden) gaat als de verwerkingscapaciteit elders in de provincie gereed is en een einde kan worden gemaakt aan het storten van zuiveringsslib in de Slufter.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

In het MER Berging zuiveringsslib in de Slufter en het aanvullend onderzoek zijn reeds de milieu-effecten van het storten van zuiveringsslib in combinatie met baggerspecie onderzocht. In dit MER dienen de milieu-effecten van de voorgenomen activiteit die nog niet in voorgaande milieu-effectrapportages zijn onderzocht te worden beschreven. Dit houdt in dat de effecten van het voornemen in de verlengde onderwaterfase en de eventuele bovenwaterfase dienen te worden beschreven. De beschrijving van het voornemen kan aan deze nieuwe omstandigheden worden gerelateerd. Aannemelijk moet worden gemaakt dat het voornemen geen wijziging betreft van het gebruik van de infrastructuur, de samenstelling van het zuiveringsslib, de tijdelijke opslag en de menging van het zuiveringsslib met baggerspecie ten opzichte van de huidige reeds vergunde activiteit. Voor zover de voorgenomen activiteit wel een verandering inhoudt, bijvoorbeeld doordat het slib van samenstelling verandert door het fosfaatslib, dienen de effecten hiervan beschreven te worden.

---

2 Milieu-effecten tengevolge van storten van aëroob gestabiliseerd zuiveringsslib in de Slufter te zamen met anaëroob gestabiliseerd zuiveringsslib en baggerspecie.

Belangrijk element bij de beschrijving van het voornemen is de voorspelling over de hoeveelheid te bergen slib. Hierbij dient beschreven te worden de gevolgen op de hoeveelheid slib door:

- de vergaande fosfaatverwijdering;
- de consolidatie van de specie.

Ook de invloed van de hoeveelheid te bergen zuiveringsslib op de hoeveelheid te bergen baggerspecie en de eventuele daaruit voortkomende capaciteitsproblemen dienen in het MER aan bod te komen. De veranderingen in het te lozen afvalwater dienen te worden gekwalificeerd.

In het MER dient een goede beschrijving te worden gegeven van de voorgenomen activiteit in de achtereenvolgende bergingsscenario's en de mogelijke inrichtingsvarianten hierbij en van het meest milieu vriendelijke alternatief en de referentiesituatie of nulalternatief.

De voorgenomen activiteit in achtereenvolgende bergingsscenario's.

1. de berging van zuiveringsslib eindigt vóór het einde van de verlengde onderwaterfase;
  - beschrijf de wijze waarop de onderwaterfase wordt verlengd;
  - de gevolgen hiervan op de Slufterwanden ;
  - afvalwaterbehandeling, retourwater.
2. de berging van zuiveringsslib eindigt tijdens de bovenwaterfase;
  - de wijze van inbrengen van het slib in de Slufter;
  - afvalwaterbehandeling, retourwater;
  - geuremissie door het in contact komen van het baggerspecie-zuiveringsslibmengsel met de atmosfeer.

- **het meest milieuvriendelijk alternatief**, dit alternatief dient in ieder MER te worden beschreven. Het betreft hier een beschrijving van de mogelijkheden om de milieugevolgen van het voornemen te minimaliseren.

Uit de inspraak komt met betrekking tot het meest milieuvriendelijk alternatief nog het volgende aan de orde: Onderzocht dient te worden of beheersmaatregelen in het depot kunnen leiden tot vermindering van de emissies uit het depot. Hierbij kan gedacht worden aan het inspelen op chemische en fysische processen in het depot b.v. door nitrificatie en denitrificatie te stimuleren, verlenging van verblijftijd, circuleren van water in het depot etc. Na dit optimalisatieproces kan de kwaliteit van het retourwater worden beoordeeld, waarna eventuele zuiveringstechnische voorzieningen kunnen worden gedimensioneerd.^{3]}

- **de referentiesituatie of nulalternatief**, dit is de situatie waarbij de voorgenomen activiteit geen doorgang heeft. Dit houdt in dat het zuiveringsslib waarvoor de structurele verwerkingscapaciteit niet gereed is elders moet worden verwerkt. Tevens dient dan de autonome ontwikkeling van het storten van baggerspecie met betrekking tot de capaciteit te worden omschreven.

---

3 Zie inspraakreactie nr 3.

4.

BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied⁴⁾ moet worden beschreven voor zover van belang voor de voorspelling van de milieugevolgen. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van het MER voor de berging van het zuiveringsslib in de Slufter.

Bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling behoren de mogelijke effecten te worden betrokken van nog lopende of inmiddels voltooide activiteiten in het studiegebied en van activiteiten waarvan redelijkerwijs is te voorzien dat zij worden uitgevoerd.

Gevolgen voor het milieu

Ten behoeve van de effectbeschrijving kunnen de volgende algemene richtlijnen in acht worden genomen:

- De wijze waarop milieu-effecten bepaald en beschreven zijn, dient te worden gemotiveerd. Het gaat hierbij in het bijzonder om de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van zowel de basisgegevens, als van de gebruikte methoden voor voorspelling van de milieu-effecten.
- Bijzondere aandacht moet worden besteed aan die milieu-effecten die per bergingsscenario of inrichtingsvariant verschillen.
- Aangegeven moet worden of de effecten tijdelijk of permanent, ophefbaar of onomkeerbaar zijn; of deze op korte of lange termijn spelen en in hoeverre cumulatie van effecten kan optreden ook door activiteiten buiten het locatiegebied.
- Milieugevolgen die als belangrijk kunnen worden beschouwd, dienen gekwantificeerd te worden gepresenteerd en te worden getoetst aan bestaande normen en waarden. De overige milieugevolgen kunnen globaler en in kwalitatieve zin worden beschreven.
- Bij de beschrijving moet worden onderscheiden naar positieve en negatieve effecten, tijdelijke en permanente effecten en pas op langere termijn waarneembare effecten.

De volgende milieu-effecten moeten worden beschreven, waarbij bijzondere aandacht moet worden besteed aan de bovenwaterfase en duidelijk moet worden wat nog leemten in kennis zijn:

Consolidatie

- de relatie ijzerzouten, bijvoorbeeld uit defosfateringsslibop consolidatie-eigenschappen;
- de consolidatie-effecten op de bergingscapaciteit.

---

4 De locatie en de in milieuhygiënisch, (geo)hydrologisch, ecologisch en historisch-landschappelijk opzicht aangrenzende gebieden die door de activiteit direct of indirect kunnen worden beïnvloed, vormen samen het studiegebied. De omvang van de bedoelde invloedssfeer - en dus van het studiegebied - kan per milieu-aspect verschillen. In het algemeen kan worden gesteld dat de omvang van het studiegebied wordt bepaald door de maximale reikwijdte van de effecten per milieu-aspect.

Grondwater/poriënwater/retourwater

- kwaliteit en verspreiding (buiten het depot) van verontreiniging;
- kwaliteit retourwater m.n. het zwevend stof gehalte;

De Commissie adviseert uit de inspraak van het RIZA voor zover het betrekking heeft op de verlengde berging van het zuiveringsslib het volgende over te nemen:

In het MER dient het (gedeeltelijk) recirculeren van het retourwater voor het opmengen en verpompen van zuiveringsslib en baggerspecie te worden onderzocht. Uit onderzoek⁵⁾ is gebleken dat deze ingreep in de bovenwaterfase een significante reductie van de retourwaterdebieten kan opleveren. De effecten van deze ingreep op de concentraties en vrachten aan verschillende stikstofcomponenten, fosfaat en onopgeloste bestanddelen in het retourwater dient voor de autonome situatie en de voortgezette berging van zuiveringsslib te worden aangegeven.

Mogelijk zuiveringstechnische voorzieningen ter vermindering van vrachten stikstofcomponenten, fosfaat en onopgeloste bestanddelen in het retourwater dienen bekeken en beoordeeld te worden.

Door de inzet van eigen ontwateringsapparatuur in 1995 op de AWZI Houtrust zal een deel van de opgeloste stikstof en fosfaat die zich in het poriënwater bevinden achterblijven op de AWZI. De effecten op de concentraties en vrachten aan verschillende stikstofcomponenten en fosfaat in het retourwater door deze veranderingen in het aanbod van zuiveringsslib dient te worden aangegeven⁶⁾.

Geurhinder

- In welke mate treedt er geurhinder op?
- Wat is gebeurd met de in de startnotitie genoemde onverwacht opgetreden geurhinder, kan dit nu vermeden worden?

Geluidhinder

- heeft de wijze van inbrengen van het slib in de bovenwaterfase gevolgen voor de geluidhinder;
- mogelijke hinder door aan- en afvoerkeer.

Woon- en leefmilieu en volksgezondheid

- gevolgen voor de leefbaarheid van woongebieden en het gebruik van recreatiegebieden (strand en duinen van Voorne) door eventuele geur- geluid- of stofhinder, insectenplagen;
- visuele effecten van de bovenwaterfase.

Flora en Fauna

- Zijn er effecten te verwachten op flora en fauna?

---

5 Uit het MER moet blijken welk onderzoek hier bedoeld wordt.

6 Zie inspraakreactie nr. 3.

5.

VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "*een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven.*"

De alternatieven, scenario's en inrichtingsvarianten moeten, althans wat hun milieu-aspecten betreft, worden vergeleken met als referentiekader de ontwikkeling van de bestaande toestand van het milieu, indien de voorgenomen activiteiten niet worden ondernomen (autonome ontwikkeling ter plaatse). Hierbij dienen ook de normen en streefwaarden van het milieubeleid te worden beschouwd.

6.

LEEMTEN IN KENNIS, EVALUATIE ACHTERAF

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "*een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens.*"

Leemten in kennis en informatie die na de analyses van de milieu-effecten zijn overgebleven en die tot onvolledigheid leiden, moeten in het MER worden opgesomd, alsmede de redenen waarom deze leemten zijn blijven bestaan. Daarbij kunnen ook worden vermeld:

- Onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte invoergegevens.
- Gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden.
- Andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot milieugevolgen op korte en langere termijn.
- Onzekerheden in methoden van bedrijfsvoering.

De vastgestelde leemten in kennis en informatie kunnen worden gezien als onderwerpen van voortgaande studie en behoren mede te worden betrokken bij een in concept op te stellen evaluatieprogramma van de daadwerkelijk optredende gevolgen voor het milieu. Deze nazorg die eveneens onderdeel vormt van een m.e.r., dient betrekking te hebben op de doelgerichtheid van de getroffen voorzieningen en effect-beperkende maatregelen. Het MER kan al een idee geven hoe zal worden gereageerd als aan bepaalde milieu-randvoorwaarden en milieu-kwaliteitseisen niet kan worden voldaan.

7. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "*een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven.*"

In de samenvatting van het MER of van de vergunningaanvraag, als het MER daarin is opgenomen, zal kort en overzichtelijk de kern van de belangrijkste onderdelen van het MER moeten worden weergegeven. Wat betreft de onderlinge vergelijking van de alternatieven kan dit bijvoorbeeld gebeuren met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

De samenvatting dient aan het bevoegd gezag en aan een zo breed mogelijk publiek voldoende inzicht te geven voor de beoordeling van het MER en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.

8. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

In verband hiermee beveelt de Commissie aan:

- het MER beknopt van opzet te houden en te beperken tot die informatie, die relevant is voor de te nemen besluiten;
- sterke vereenvoudigingen enerzijds en slechts voor ingewijden toegankelijke vaktaal anderzijds, te vermijden;
- in te gaan op relevante vragen over het project, zoals die uit de inspraakreacties naar voren zijn gekomen;
- afwijkingen van de richtlijnen te motiveren;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in het MER zelf, maar in bijlagen op te nemen;
- in het MER een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst op te nemen.

BIJLAGEN

bij het richtlijnenadvies
voor het
milieu-effectrapport
verlengde berging zuiveringsslib
in de Slufter

(bijlagen 1 t/m 4)

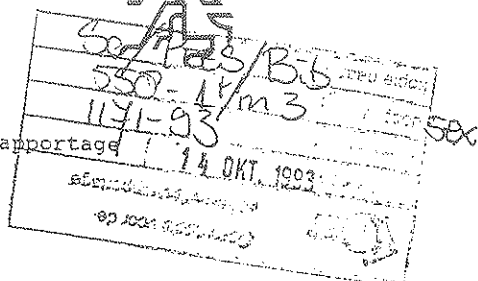
BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 13 oktober 1993 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provinciehuis
Koningskade 1
2596 AA 's-Gravenhage
Postbus 90602
2509 LP 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3116611
Telex 31068 cdkzh nl

Provincie Zuid-Holland
Gedeputeerde Staten

Commissie voor Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Dienst : Water en Milieu   Ons kenmerk: 62586
Afdeling : Algemeen Beleid en   Uw kenmerk :
          : Coördinatie
Contactpersoon: E. Sprietsma
Doorkiesnr. : 070 - 3117164
Telefax : 070 - 3246396
Onderwerp : Startnotitie MER, t.b.v. verlengde berging
            : zuiveringsslib in de Slufter

's-Gravenhage, 13 oktober 1993

Bijgaand doen wij u toekomen een door Gemeentewerken Rotterdam en Rijkswaterstaat, Directie Zuid-Holland ingediende startnotitie. De startnotitie is door ons op 17 september 1993 ontvangen.

Gemeentewerken Rotterdam en Rijkswaterstaat, Directie Zuid-Holland hebben gezamenlijk het voornemen de berging van zuiveringsslib in de Slufter nog enige tijd voort te zetten, omdat de huidige vergunning voor deze activiteit in 1995 afloopt en de elders geplande definitieve verwerkingscapaciteit voor zuiveringsslib op dat moment nog niet gerealiseerd is.

Hierop is de m.e.r.-regeling ex Wet Milieubeheer (WM) van toepassing. Het MER wordt in dit geval gekoppeld aan de te nemen besluiten op de aanvragen ingevolge de WM en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). Een wijziging van de Wvo-vergunning is noodzakelijk in verband met de per 1 januari 1995 verplichte vergaande fosfaatverwijdering bij zuiveringsinstallaties, waardoor de lozingen vanuit de Slufter op de Mississippihaven zullen wijzigen.

Voor de wijziging van de Wvo-vergunning is de Minister van Verkeer en Waterstaat bevoegd gezag. Voor het te nemen besluit in het kader van de WM is het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland bevoegd gezag.

Op grond van de in de WM opgenomen m.e.r.-regeling zijn wij belast met de gecoördineerde voorbereiding en behandeling van het Milieu-Effectrapport (MER).

Bij uw antwoord dienst en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.

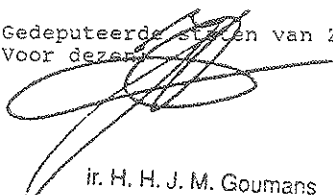
Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 86 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

In dit verband is thans aan de orde het inwinnen van adviezen over de op te stellen richtlijnen voor de inhoud van het MER.

Gaarne zien wij, mede namens de Minister van Verkeer en Waterstaat, het advies van uw commissie ten aanzien van de richtlijnen tegemoet. De bekendmaking van het voornemen, die wij in de Staatscourant en enkele regionale bladen plaatsen, doen wij u tevens ter informatie toekomen.

Gedeputeerde ~~staten~~ van Zuid-Holland,
Voor dezen

ir. H. H. J. M. Goumans
ir. H.H.J.M. Goumans,
de adjunct-directeur van de Dienst Water en Milieu

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 197 d.d. 14 oktober 1993.

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

INSPRAAK MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

Sinds september 1990, wordt in de Slufter nabij de Maasvlakte te Rotterdam tezamen met baggerspecie ook communaal zuiveringsslib geborgen. Het slib is afkomstig van vier Zuidhollandse waterkwaliteitsbeheerders: de Hoogheemraadschappen van Delfland, Rijnland en Schieland en het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden. De verwerking hebben zij in handen gegeven van DRSH Zuiveringsslib N.V., waarvan zij aandeelhouders zijn. De daadwerkelijke berging in de Slufter vindt plaats door de Gemeente Rotterdam en Rijkswaterstaat, die gezamenlijk het beheer van de Slufter voeren en houders van de vergunningen zijn. Het zuiveringsslib wordt alvorens het in de Slufter wordt gestort gemengd met baggerspecie. Omdat de huidige vergunning voor deze activiteit in 1995 afloopt en de elders geplande definitieve verwerkingscapaciteit voor zuiveringsslib op dat moment nog niet gerealiseerd is, dient de berging van zuiveringsslib in de Slufter nog enige tijd te worden voortgezet.

Voor deze verlenging van de berging van communaal zuiveringsslib uit de provincie Zuid-Holland in de Slufter is een vergunning nodig in het kader van de Wet Milieubeheer (Wm). Ook is, in verband met de per 1 januari 1995 verplichte vergaande fosfaatverwijdering, een wijziging nodig van de vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) voor het lozen van afvalwater uit de Slufter op de Mississippihaven.

Alvorens deze vergunningen kunnen worden aangevraagd en in behandeling kunnen worden genomen, moet eerst duidelijk zijn wat de effecten zijn van deze verlenging op het milieu. Dit wordt beschreven in een Milieu-Effectrapport (MER). Hiervoor is door Gemeentewerken Rotterdam en Rijkswaterstaat, Directie Zuid-Holland, een startnotitie ingediend waarin het voornemen wordt toegelicht.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zijn bevoegd gezag voor de vergunningverlening op grond van de Wm. Voor de wijziging van de Wvo-vergunning is de Minister van Verkeer en Waterstaat het bevoegde gezag. De bevoegde gezagen stellen de richtlijnen vast waaraan het op te stellen MER voor de inrichting zal moeten voldoen. Voordat de richtlijnen worden vastgesteld, kunnen opmerkingen en wensen met betrekking tot de inhoud ervan worden kenbaar gemaakt aan het college van Gedeputeerde Staten. Dit college coördineert de voorbereiding en de verdere behandeling van het MER en de vergunningaanvragen.

De startnotitie ligt van 18 oktober 1993 tot en met 17 november 1993 bij de volgende instanties tijdens kantooruren ter inzage:

- Provinciehuis, Koningskade 1 te 's-Gravenhage, kamer D 544, tel.nr.: (070) 3117324;
- Openbare bibliotheek Rotterdam, Hoogstraat 110 te Rotterdam;
- Centrale Milieu-organisatie van de dienst Gemeentewerken te Rotterdam, Galvanistraat 15, Europointcomplex, tel.nr.: (010) 4896922;
- Rijkswaterstaat, Directie Zuid-Holland, Boompjes 200 te Rotterdam, gebouw Pakhoed, kamer 005, tel.nr.: (010) 4273699;
- Gemeentehuis Westvoorne, Raadhuislaan 6, Rockanje, tel.nr.: (01884) 1300;
- Gemeentehuis Brielle, Markt 1, tel.nr.: (01810) 12000;
- Gemeentehuis Hellevoetsluis, Afdeling Algemene Zaken, Oostzandijk 26, tel.nr.: (01803) 30911;
- Gemeentehuis Goedereede, Tramlijnweg 2, tel.nr.: (01879) 1500;
- secretarie deelgemeente Hoek van Holland, Pr. Hendrikstraat 161, tel.nr.: (010) 4136600.

Buiten kantooruren is inzage van de startnotitie mogelijk na telefonische afspraak.

Opmerkingen met betrekking tot de inhoud van de op te stellen richtlijnen kunt u tot en met 17 november 1993 schriftelijk indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Koningskade 1, 2596 AA 's-Gravenhage.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot de heer E. Sprietsma, tel.nr.: (070) 3117164 of mevrouw S. Gertenaar, tel.nr.: (070) 3117324.

DWM/402

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gemeente Rotterdam en Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland (Wm-vergunning) en de Minister voor Verkeer en Waterstaat (WvO-vergunning).

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Categorie Besluit m.e.r.: 18.2.

Activiteit: DRSH Zuiveringsslib N.V. wenst de berging van communaal zuiveringsslib voor te zetten tot het moment dat de volledige verwerkingscapaciteit van slibverbranding beschikbaar is. Afhankelijk van het gereedkomen van de volledige verwerkingscapaciteit kan het betekenen dat, de onderwaterfase die eindigt op 3 september 1995 of zoveel eerder als met sliboppervlak het niveau van N.A.P. -1,5 m bereikt, moet worden verlengd en dat er ook zuiveringsslib moet worden geborgen in de bovenwaterfase.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 13 oktober 1993;

richtlijnenadvies uitgebracht: 21 december 1993.

Bijzonderheden: Als gevolg van een uitspraak van de Raad van State eindigt de vigerende WM-vergunning op 3 september 1995 of zoveel eerder als het slib in de Slufter het niveau van N.A.P. -1,5 m bereikt. Omdat de verwerkingscapaciteit elders vermoedelijk nog niet gereed is, is deze m.e.r-procedure gestart.

Samenstelling van de werkgroep:

~~dr.~~ H. Compaan;

~~mevr.~~ ir. L.E. Duvoort-van Engert;

~~dr.~~ ir. K.H. Veldhuis.

Secretaris van de werkgroep: ~~mevr.~~ drs. V.C.F. Tersteeg.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	931116	Werkgroep Verontruste Burgers van Voorne (voorlopige reactie)	Oostvoorne	931203
2.	931123	Burgemeester en Wethouders van de gemeente Westvoorne	Rockanje	931203
3.	931119	De hoofdingenieur-directeur van het Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat	Lelystad	931203
4.	931204	Werkgroep Verontruste Burgers van Voorne (definitieve reactie)	Oostvoorne	931215